

REGISTERBLAD

Namn och datum: G Hallin (1986-09-30), Å. Pehrson (990915), G Janzon (2006-10-30)

Område av riksintresse för naturvård i Örebro (T) län

Områdesnummer: NRO18006

Områdesnamn: Lerbäcksmön

Kommun: Askersund (82)

Kartblad: 09FNV

Area: 1307 ha

Naturgeografisk region: Skogslandskapet i Tiveden-Tylöskog-Kolmården (23)

Kust/havsregion:

Regionindelning för sjöar och vattendrag:

Agrara kulturlandskapsregioner:

Landskapsform: Slätt med lägre relativ höjd än 20 m.

Riksvärde:

Geovetenskap	

Värdeomdöme: Stora, tydliga och väl utbildade dyner. Utgör en övergångsform från dynfälten norr om norrlandsgränsen till södra Sveriges dynfält med sina tydliga spår av sekundär omformning. Viktig flora och fauna.

Huvudkriterier: A

Stödskriterier: Storlek, raritet, nyckelområde, särprägel, funktion.

Förutsättningar för bevarande: Ingen ytterligare sandtäkt i viktigare och/eller oskadade dyner. Kontroll av andra arbetsföretag som kan skada landformerna.

Säkerställande:

Områdets huvuddrag: Söder om Hallsbergsåsens randdelta vid Lerbäck ligger ett ca 12 km² stort sandfält med dyner. Inom fältet finns flera 10-tal dyner eller grupper av dyner varav den högsta når hela 18 m över dynfoten och den längsta är drygt 1.5 km lång. Fossila markhorisonter har påträffats. I SV avslutas det där mycket plana sandfältet mot sjön Multen med en drygt 10 m hög abrasionsbrant, sannolikt ursprungligen en iskontaktbrant.

Lavrik tallhed, med förekomster av plattlummer och mosippa (tidigare även backsippa), dominerar vegetationen och naturligt vegetationslösa ytor saknas. Solvända finns på en torrängsartad lokal. Nattskärpa har flera gånger observerats. Området har en exklusiv insektfauna, åtminstone vad gäller gaddsteklar: t ex grästörvsmyra (*Tetramorium caespitum*) och *Tiphia femorata*. Här förekommer också en sällsynt fjäril, smygstekellik glasvinge (*Bembecia scopigera*).

Anmärkningar: Delobjekt ingår i naturvårdsöversikt (82:117, II+III, 1b+2b), (82:115, II+III, 3b). SVS Biotopskydd inom 2,8 ha (örtrik sumpskog). ÄoHI-ID är 82:50. VMI-ID 09F7B03. Ängs- och betesmarksinventeringen 2002-2004.

Referenser:

Bergqvist E, 1981: Svenska inlandsdyner översikt och förslag till dynreservat, SNV PM 1412

Ekholm E & Hallin G, 1980: Lerbäck-Rönneshytta-området, Översiktlig naturinventering av Askersunds kommun, Länsstyrelsen Publikation 1980:3

Länsstyrelsen i Örebro län, 1984. Naturvårdsöversikt Örebro län.

Länsstyrelsen i Örebro län, 1995: Inventering av ängs- och hagmarker i Örebro län, södra delen. Publ.nr. 1995:14.

Länsstyrelsen i Örebro län, 1998: Våtmarker i Örebro län, södra delen. Publ. nr. 1998:8.

Jordbruksverket. Ängs- och betesmarksinventeringen 2002-2004, www.sjv.se/tuva.